

DĚŠŤ

Děšť, čili atmosférické srážky, jsou kapky vody, padající z oblaků. Voda se vypařuje z oceánů a jiných toků. Potom stoupá s teplým vzduchem vzhůru do vyšších vrstev atmosféry, kde se ochlazuje, kondenzuje a z drobných kapiček vznikají oblaky. Ty putují s větrem a vzdušnými proudy a nakonec se na vhodném místě vyprší. Dost možná právě pijete tu samou vodu, po které nedávno pluly lodě v oceánu. Děšť může mít různé formy. Od slabého mrholení, až po prudké tropické lijáky. Zažili jste někdy bouřku, při které by padaly ledové kroupy? I to je jeden druh srážek. Když naprší příliš mnoho vody za krátký čas, půda nestihne vodu vsáknout a nastanou záplavy, nebo povodně. Na zemi jsou místa, kde prší často, někde tak akorát a jinde je děšť vzácný. Uhodnete kde? No ano, na pouštích. Třeba v Africe. Tam se v jednom jazyce se řekne děšť Pula. Stejný výraz používají také k pojmenování úspěchu a požehnání a nazývají tak rovněž peníze. Botswana má tento výraz dokonce na státní vlajce. Voda, kterou deštěm získáváme, nám slouží k mnoha činnostem, jako je pití, koupání, mytí a umožňuje rostlinám růst. Když málo prší, vše uschne.

Zajímavost: Poví mi někdo, jaký tvar má kapka deště? Ba ne, není to známý tvar slzy se špičkou nahoře. Kapka deště má tvar kulatý, dole mírně zploštělý. Trochu jako klobouk hřibečku. Čím se proti dešti chráníme? (dešťový okap, holínky, pláštěnka, deštník a stěrače na automobily...)

Pokus: Meteorologové měří množství dešťových srážek. Můžeme si na takové meteorologické měření také zahrát. Stačí, když na zahradě stabilně umístíme plastovou láhev, na kterou si lihovým fixem vyznačíme po centimetrech čárky. Pravidelně si pak budeme láhev kontrolovat a zapisovat, kolik vody nám v jednotlivém období napršelo.

JAK SE VOLÁ DĚŠŤ

Jednou se deštník potuloval nad krajinou a v dobré náladě pokapával. Sluníčko však bylo nerudné, a proto se na něj obořilo:

„Zalez už, ty protivno! Takhle krápeš pomalu třetí den. Nech mne taky chvíli zazářit a vysušit po tobě bahnitě louže a promočenou zem.“

Děšť se podivil: „Sluníčko, příteli, nač ten vztek? Jen počkej, až zemi zaliju. Potom můžeš hezky hrát, přesně jak máš rád. Co by se dělo, kdybych pořádně nesvlažil všechno živé? Jen si ještě pospi a nech mne dělat mou důležitou práci.“

„Pfff. Jen se podívej, jakou radost mají zvířata a lidé z tvé důležité práce. Nikdo tě nemá rád. Každý jen čeká, až přestaneš a já vysvitnu. Chtějí se hrát v mé záři. Celé tvorstvo má z tebe špatnou náladu.“
Peskovalo Slunce.

Děšť se té řeči velmi podivil. Shlédl zblízka na zem, aby se sám přesvědčil. Mokrá a prochládlá zvířata se krčila v brlozích a lidé nevrle zírali ze zamlžených oken. Kdo byl přeci venku, ten hrozně spěchal a celá atmosféra byla chmurná a otrávená. Nikdo se neradoval a netančil mezi kalužemi a kapkami. Nikdo si nevážil blahodárné vody padající z nebes. Děšť byl zklamán, uražen a zahanben před zraky Slunce. Vždy měl za to, že je nositel života a stejně tak si ho všichni váží. Proto se dotčeně ubral do pustých hor a tam si, nerušen, bouřil po libosti. Jistě tušíte, že netrvalo dlouho a sucho začalo všechny trápit.

„Kde je ten dešťík?“

„Proč neprší?“

„Touhle dobou už tu měl dávno být?“

„Vždyť uschneme...“

„A uhyneme žízní...“

Znělo ze všech koutů. Děšť ale nepřicházel. Tehdy se sebral jeden odvážný mladík a rozhodl se, že zkusí dešť přivolat. Vzal si proto bubínek a začal do něj bušit a volat do nebe:

„Heja, heja! Ó ty posvátný dešti! Přijď a zachraň náš kout! Skláníme se před tvou mocí a silou! Nenech nás uhynout!“

Lidé se mu smáli, tūkali si na čelo a měli ho za podivína. Jak by mohl přivolat dešť bubnováním? Jeden jeho přítel se však nesmál a přidal se k němu. Vzal si usušený, dutý kaktus a naplnil ho semínky tak, že to při chrastění znělo jako kapky deště. Pojmenoval to dešťová hůl. Usedl vedle bubníka a volal s ním do nebe:

„Heja, heja! Ó ty posvátný dešti! Přijď a zachraň náš kout! Skláníme se před tvou mocí a silou! Nenech nás uhynout!“

Už to znělo jako hezká písnička. Mnoho lidí stále kroutilo hlavami, ale jelikož byli čím dál zoufalejší, pomalu se k té podivné činnosti přidávali. Uchopili chřestidla a tyčky a zapálili oheň. Mladí tanečníci na sebe přivázali divoké chocholy z barevného peří, namalovali si tváře a začali poskakovat a halekat. Kdybyste to jejich první lopocení viděli na vlastní oči, potrhali byste se smíchy. Bylo to neobratné, ale velice upřímné. Zpívali, tancovali a volali dešť ze všech sil:

„Heja, heja! Ó ty posvátný dešti! Přijď a zachraň náš kout! Skláníme se před tvou mocí a silou! Nenech nás uhynout!“

Tak usilovně se snažili, až jejich píseň dolétla k pustým horám, kde dešť trucoval. Zaměřil zraky do daleka a pousmál se pod své chundelaté vousy.

„Vida, tak přeci mě někdo má rád. Zdalipak tobě, Sluníčko, někdy lidé takto tančili a vzývali tě, co?“

Slunce se trochu zastydělo, protože ho ta nerudná nálada už přešla a ono nebylo v jádru zlé a nechtělo se škorpit.

„Pravda, můj mokrý bratře. Dojemně se ti lidé snaží. Moudře to matka příroda vymyslela, že někdy já svítím na nebi a pak zase ty pršíš. Správně je tak zachována přírodní rovnováha. Proto již netrucuj a jdi pokropit svět. Já i ty jsme důležití a nemáme si co závidět.“

Děšť by se býval do Sluníčka ještě chvíli trefoval, ale viděl sám, jak moc je ho třeba. Nabral proto z moří a potoků tolik vláhy, kolik unesl a vydal se svažít suchou půdu.

Tancující a hrající lidé už z dálky zpozorovali bouřková mračna a tím více vířili a bříkali. Teď už nevolali dešť, ale slavili jeho návrat a vzdávali mu hold. Potěšený dešť se jim odvděčil pořádným lijákem. Od té doby pravidelně tančili svůj dešťový tanec. Z nemotorného poskakování se stal důmyslný rituál, předávaný po generace a tančí ho tam dodnes. Pověst o tom zázraku se nesla od úst k uším a mnoho jiných lidí ve všech koutech světa inspirovala k vytvoření vlastních dešťových slavností a tanců. V Číně třeba přivolávají dešť pomocí hodných draků. Aztékové zase věřili, že jej přivolá dětský pláč. Ve Vietnamu pořádají hlučný barevný průvod zakončený vypouštěním bambusových raket v modlitbě za dešť. Někde se muži dokonce k poctě dešti bijí holemi... Inu mnoho a mnoho podobných zajímavostí dalo by se po světě dohledat. Důležité je, že je s tím dešť spokojen a necítí se upozaděný. A se sluncem od té doby vycházejí jen v dobrém. Proto se z deště radujte, že vláhou zemi zkropí. Vždyť přece v těch pár kapičkách nikdo se neutopí. No a ta vůně, když do hlíny se vpije, to je vám pak pravá poezie.

MĚSÍC

Měsíc je těleso, které obíhá kolem země. Ta ho u sebe drží svojí gravitační silou. Stejně tak drží Sluníčko kolem sebe planety. V noci se nám zdá, že Měsíc svítí, ale ve skutečnosti ho ozařuje Slunce. Proto se z našeho pohledu objevují různé části Měsíce. Od malého srpečku až po celý úplněk. To se mění podle polohy Měsíce na trase, po které kolem země obíhá. Jedno jeho kolečko trvá přibližně kalendářní měsíc (29,5 dne). Touhu po poznání Měsíce dovedli lidé tak daleko, že na něj posílají vesmírné průzkumné sondy a podařilo se jim také přistání s živou posádkou. Pohyb Měsíce má vliv na pohyb vody v oceánech, příliv a odliv.

Zajímavosti: Úplněk je opředen mnoha tajemnými mýty o čarodějnicích a vlkodlácích. Za úplňku se prý zvířata chovají podivně, jsou neklidná a třeba vlci hromadně vyjít na Měsíc. Někteří lidé nemohou spát a jiným prý dokonce způsobuje náměšičnost! Dnes už se ale ví, že se ničeho bát nemusíte a problémy se spaním způsobuje spíše jasnost Měsíce při úplňku.

Pokus: Na náš pokus potřebujete 8 kartonových obdélníků. Na pravou stranu každého papírku nakreslete jednu měsíční fázi posloupně podle nákresu. Na levou stranu udělejte otvor a navlékněte na kroužek od klíčů, či provázek. Když kartičky projedete palcem, ukáže se vám celý cyklus. Fáze měsíce lze pozorovat po zatmění i z okna, nejlépe vám poslouží dalekohled. S ním můžete zahlédnout i takzvané měsíční moře, což jsou tmavší oblasti na povrchu Měsíce.

MĚSÍC A KOLIBŘÍCI

*Měsíc se houpal v moři z hvězd
Na jedné z mnoha nočních cest
Nad zemí tichou, strnulou
v korábu z mraků mohl plout
nesl se zlehka na vánku
a hlídal zemi ve spánku*

Přesně tak to chodilo od počátku věků. V teplé dny strážilo zemi Slunce a noční svět patřil Měsíci. Každý měl své starosti i radosti. O dnech vám ani nemusím vykládat, však to vidíte kolem sebe pořád, ale noci, ty skrývají svá tajemství.

Za soumraku vylétají můry a míří k nebi pod stříbrnými okraji mraků. Cikády a žáby spouští teskný zpěv a noční dravci šelestí na loveckých výpravách. Zádumčivá země vydechuje šepot svých snů a rosa ji chladí od denních paprsků. Odraz nebe se vlní na kruzích klidné vody. Nad zemí pluje přízračná mlha a nese sebou tajné sny, které smejí ožít jen měsíčním světlem.

To je odvěké království Měsíce. Měsíc si ho vždy vážil a měl ho rád. Vládl temné a klidné krajině svědomitě. Ráno předával probouzející svět Sluníčku a sám se ubral do hvězdného lože, aby nabral sílu na další noční pouť. Nikdy ho nenapadlo o svém poslání pochybovat. S láskou trpěpyl svými paprsky zavřená víčka lidí i zvířat. Staletí a tisíciletí se měnila zem pod ním, on však zůstával stejný. Jenomže nic netrvá věčně. Jednoho dne se Měsíc probudil dřív. Těžko říci, zda za to mohl zbloudilý meteorit, nebo Slunce zářilo příliš jasně... Zkrátka Měsíc byl vzhůru a spát se mu již nechtělo. Mohl ještě v posteli přemýšlet, pozorovat Hvězdy, nebo si česat neuhlazené paprsky. Jenže dnes ho napadlo podívat se na zem dříve, než byl jeho čas. Vždyť vůbec neví, jak to na světě chodí přes den. Když si protřel si ospalé oči, strnul úžasem. Poprvé spatřil duhu, pestré motýly, rušná města a tiché lesy. Uslyšel radostný smích z dětských her. Celý svět byl šťastný, živý a plný lásky. Pulsoval rytmem hudby a vzrušených hlasů. Na vodě pluly místo jeho odrazu barevné lodě, ptáci trylkovali v ovocných stromech a psi se legračně honili za svými ocasy... Zastavil se na malém paloučku, kde spatřil nejkrásnější podívanou. Hejno kolibříků se tam krmilo nektarem z květin. Jaká to jen byla nádhera! Květy lákaly omamnou vůní a ptáčci kolem nich byly jako létající diamanty. Měsíc je okouzleně pozoroval. Nic takového v životě neviděl. Jak jen to bylo všechno jiné. Jak odlišná byla noc od denního života...

Měsíc se ani nenadál a přiblížila se jeho služba. Nastalo ticho a tma, ale on se nemohl vzpamatovat. Brázdil oblohou křížem krážem jako bez duše. Tak dlouho je na světě a nevěděl o něm zhola nic. Až k pláči mu z toho bylo. Ráno uléhal neklidně do lože, i spánek měl neklidný. Říká se, že čas všechno zhojí, avšak trápení Měsíce nezahojil. Jeho vzpomínky se vracely k duhovým kolibříkům u květin. Pranic ho již netěšila hedvábná křídla můry, ani stříbrné okraje mraků. Cikády a žáby mu trhaly uši a šelest nočních dravců rušil jeho myšlenky. Všudypřítomné sny mu jen připomínaly, o co všechno je ochuzen. Sledoval svůj odraz na kruzích klidné vody

a bylo mu teskně u srdce. Noční mlha zakrývala výhled na svět, který už viděl v jiném světle.

„Proč jen musím hlídat noc? Proč nemohla tato smutná služba vyjít na Slunce? Jsem odsouzen strávit zbytek věčnosti ve tmě a chladu? Kdyby to mělo být spravedlivé, alespoň bychom se střídali! Ano, sto let já a sto let slunce. Ach vy Hvězdy marnivé, kdybyste jen věděly, jaký žal mne užívá. Kdybyste jedenkrát viděly tančící kolibříky, jak se třpytně míhají kolem záhadných květin. Tehdy byste pochopily...“

Tak šly jeho myšlenky a dráždily nebohý Měsíc, až se rozhodl se postavit domnělé nespravedlnosti čelem a jednoho rána zkrátka nezapadl. Slunce se tuze podivilo:

„I ty nemoudrý Měsíčku! Koukej jít spát. Jinak budeš v noci unavený a špatně bys pak plnil svoje úkoly.“

Měsíc si však postavil hlavu.

„Já už nocím vládnout nebudu. Bud'to se se mnou, Slunce, vyměníš a půjdeš svítit v noci ty, nebo budeme ve dne svítit oba! Už dlouho jsem živořil po tmách, s tím je konec!“

Odsekl a rychle odplul nad palouk s kolibříky. Po dlouhé době cítil, jak se v něm chvěje duše radostí. Od nynějška bude žít krásou a barvami.

Slunce se ho snažilo přivést k rozumu:

„Měsíci, svět se obrátil vzhůru nohama. V noci je neproniknutelná temnota, noční živočichové hladoví a neví co si počít, když jim nesvítíš na jejich cestách za potravou. V mořích se zastavil příliv a odliv. Spící lidé a zvířata svírá strach a jejich spánek je plný hrozných snů...“ Ale tvrdohlavý Měsíc neustoupil.

„Přes den je zase svitu příliš.“ Pokračovalo Slunce v přesvědčování. „Když svítíme oba, světlo oslňuje oči a všude je zmatek. Mraky se vypařily a nastalo hrozivé sucho. Zmírá úroda na polích, rozšířily se lesní požáry, ubývá vody!“

Měsíc nic z toho nezajímalo. Jeho zrak se upíral jen na tanec kolibříků. Na jejich třpytivá křídla tančící kolem květů... Nechtěl vidět zkázu, kterou způsobil. V nočním království už by nikdy nebyl šťasten. Ne bez svých ptáčků. Pak ať raději zhynou všichni, než aby byl zase sám.

Pohroma tedy pokračovala a pomalu se již zdálo, že je světa konec, když jeho milovaným kolibříkům zvadly květy. Jejich duhová křídla se složila k zemi a slabá srdéčka tloukla čím dál tišeji. Až tehdy Měsíc pochopil. „Jak strašně chyby jsem se dopustil? Vydržte, ptáčekové moji. Ještě dnes v noci opět vyjdu na oblohu a vše navrátím ke starému pořádku. Budu

hýčkat rosu i chladné mlhy, utěšovat spící tvory i noční živočichy...“ S pláčem a studem prchl na oblohu mezi Hvězdy. Brzy zjistil, jak moc mu noční klid chyběl. Tiché písně hladily jeho smutné srdce, milosrdná tma skrývala jeho hanbu. Jen kdyby mohl alespoň naposledy zahlédnout kolibříky...

Mnoho dní se soužil, napravoval své prohřešky a ve snech se mu třepotala pestrá křídla. Onoho večera opět brázdil nad pustým světem, když se jeho paprsek odrazil od čehosi třpytivého. Zvědavě připlul blíž, až v mdlém světle spatřil milovaného ptáčka.

„Zdá se mi to snad? Hned hejno kolibříků se míhá kolem květů. Přišli za mnou do nočního království!“

Ano. Přišli, protože věděli, že jen taková veliká láska, kterou k nim cítil, mohla Měsíc dohnat k jeho činům. Taková láska se objeví jednou za staletí a nic pak není silnějšího na světě. Měsíci poskočilo srdce štěstím. Naplněn vděkem a pokorou, svítil tím nejjasnějším paprskem svým kolibříkům každou noc. Od těch dob se spokojeně stará o noční království a z jeho ptáčků se stali noční motýli Lišajové, aby mohli už navždy zůstat spolu.

*Měsíc se houpe v moři z hvězd
Na jedné z mnoha nočních cest
Nad zemí tichou, strnulou
v korábu z mraků může plout
nese se zlehka na vánku
a hlídá zemi ve spánku
v srdéčku cítí tiché díky
že sdílí lásku s kolibříky*

SLUNCE

Slunce je ve skutečnosti hvězda. Je tak veliké, že řídí celou vesmírnou soustavu, do které patří i naše Země. Proto jí říkáme soustava sluneční. Všechna tělesa z této soustavy kolem Slunce obíhají v kruhu a ono je drží svou gravitační silou, aby neuletěla pryč. Slunce dalo naší Zemi společně s vodou všechny život. Lidé ho pokládali za tak důležité, že skoro všechny staré kultury, jako třeba Indiáni nebo staří Egypťané, ho pokládali za boha a symbol života. Časem se lidé naučili sluneční energii využívat ve svůj prospěch. Nejdříve podle polohy Slunce na obloze začali určovat čas. Také se dají na Slunci sušit potraviny. Vydrží tak mnohem déle, než syrové (například ovoce, houby nebo maso). Naše babičky také na Slunci běhly prádlo. Jak se lidé stávali vynálezavějšími, naučili se stavět sklenky, ve kterých díky koncentraci tepla a vlhka prospívají rostliny mnohem lépe. V dnešní době už umíme díky solárním panelům ze slunečního svitu dokonce vyrábět elektřinu nebo pohánět automobily. Sluneční záření je tak ostré, že by nám při přímém pohledu mohlo poškodit zrak. Na pozorování Slunce se používají speciální ochranné brýle. Před slunečními paprsky musíme také chránit svoji pokožku opalovacím krémem.

Zajímavosti: Země se otáčí dokola a ještě opisuje kruh kolem Slunce. Jedno otočení stihne za jeden den – proto se střídá den a noc. Oběhnutí Slunce Zemi trvá rok a stihnou se během něj vystřídat všechna roční období. Jednou za čas nastane jev, kterému říkáme zatmění Slunce. Zatmění proběhne, když Měsíc vstoupí mezi Zemi a Slunce. Tím nám výhled na Slunce na malou chvíli zakryje.

Pokus: Vyrobit si vlastní sluneční hodiny. Zapíchněte na zahradě kratší klacík do země. Sledujte čas na hodinkách a při každé celé hodině položte na konec stínu, který klacík vrhá malý kamínek. Paní učitelka nebo maminka vám s tím moc rády pomohou. Až budete mít hodiny hotové, můžete je sledovat každý den. Půjdou naprosto přesně i bez seřizování. Stačí, když bude svítit sluníčko.

VRTOŠIVÉ SLUNCE

Kdysi dávno, když byl svět ještě mladý a nezkušený, vypadala krajina na celé zeměkouli úplně stejně. No ano, všude rostla svěží travička, sem tam nějaký ten strom, teplota byla tak akorát a občas půdu svlažil májový

dešťk. Kdybyste stáli v Evropě, v Africe, nebo Austrálii, ani byste nevěděli, kdeže se vlastně nacházíte. Slunce strážilo každý kout a z oblohy se na svět usmívalo. Večer vždy prohodili pár slov s Měsícem a jeden den byl jako druhý.

Jenže Slunce začalo po čase být vrtošivé.

„To je mi kolikrát dlouhá chvíle, čím bych se jen zabavilo? Ani ta země pode mnou se mi pranic nezamlouvá. Stejní lidé, stejné barvy, stejná tráva. Až mě z toho bolí hlava. Otočím se aspoň na chvilku do vesmíru, zdalipak tam něco zajímavého nenajdu.“

Otrávené Slunce se otočilo k Zemi zády a svět zahalila tma a zima a býval by s ním snad byl konec, kdyby v tom vesmíru něco zajímavějšího bylo, ale tmavý vesmír s pár vzdálenými hvězdami a planetami byl ještě jednotvárnější, než země. Znuděně se tedy vrátilo ke svému úkolu. Nezbylo mu, než podrobněji studovat, co se pod ním děje. Opravdu se pak do této činnosti Slunce zapálilo.

„Nevěřili byste, co jsem objevilo. Třeba různě hrbolaté skály a příkopy. Potom křivolaké a klikaté řeky a potoky. Ba i nepravidelně baňaté ostrovy a pevniny. A co teprve lidské osady! Na první pohled by se mohlo zdát, že jsou lidé stejní, ale nenechte se zmást. Někteří malují pěkné obrazy na hrníčky, jiní se zdobí pestrým šatem. Lidé u vody loví ryby, ti v lesích zas sbírají bobule a houby. Z jistých vesnic se ozývají chřestidla, od jejich sousedů zase víření bubnů. V horách hrají na píšťalu a jinde na rohy svých krav. Všecičko jsem samo vyzorovalo.“ Chlubilo se Sluníčko ostatním nebeským tělesům svými poznatky. Ti se mu culili za zády, ale přáli mu jeho zábavu.

Tak jako každý, Slunce mělo také svůj vkus. Nelíbili se mu vážní lidé severu, s dlouhými vousy a truchlivými písněmi. Ba ani z východu, mlčenliví a přemýšliví podivní. Nejvíce mu byly blízci jižané s pestrým šatem, skákaje kolem ohně za zvuku dřívek a bubnování. Jejich úsměvy byly široké a jejich údy štíhlé a svižné. To byly lidé... ti uměli žít. Stejně tak zvířata se mu některá ošklivila a jiná ho očarovala. Srovnejte si například tlustého, neohrabaného mrože a ušlechtilou gazelu. Raději se dívalo na vkusně vzorované zebry a žirafy, než na obyčejné hnědé jeleny, nebo vrabčáky. Pro svoji přízeň k těmto kmenům, rozhodlo se Slunce, že jim vypomůže.

„Mé paprsky probouzejí život na celé zemi. Kde je psáno, že každý zasluží stejně? Budu-li chtít, posvítím jedněm trochu více a jiným méně. Jen ať moji oblíbenci poznají, že jsou mi nejmilejší.“

Zaradovalo se nad svým rozumem a od druhého dne se počalo řídit tímto

nápadem. Kde se mu líbilo, tam si svítilo a kde se mu nelíbilo, poslalo vítr, mraky a déšť. Možná si myslíte, že to neznamená zhola nic, ale podívejte se nyní na mapu světa! Stejně jako já tam uvidíte ledové pláně, tundru, pralesy i pouště. A to vše svojí vybíravostí mladé a nezkušené slunce způsobilo.

Měsíc a Hvězdy se hned za sluníčkem přihnali a bědovali:

„Podívejte se na severní a jižní pól! Chudáci medvědi, polární lišky a zajáci! Vždyť se musí brodit v závějích sněhu. Oceán zamrzl a oni museli převléct své kožichy do bílé barvy. Jinak by je v tom sněhu každý našel a byl by s nimi dočista konec.“ Hromoval Měsíc.

„A Eskymákům zapadaly domy! Nezbylo jim než si je postavit z ledu. Jejich neboží psi je musí vláčet ve sněžných saních, protože se v tom sněhu nedá ani chodit.“

„Co teprve velryby! Byly to vždycky takové štíhlé a elegantní stvoření a teď musely rychle připravit alespoň sto kilo, aby je to sádlo hrálo a ony v ledovém oceánu nenastydly. Tučňákům se z toho mrazu scvrkla křídla a zůstali jim jen takové malé plácačky. Také rypouši i kosatky se museli zabalit do tuku.“

„Vidíš, Sluníčko. Obyvatelé jižního i severního pólu museli kvůli tobě úplně změnit barvu i chování. Není to pro ně dobrý čas.“ Hořekovaly hvězdičky jedna přes druhou, než se slova opět ujal vážný Měsíc:

„Tam kde není paprsků málo, tam jich je zase moc! Podívej se na ty své oblíbenice. Trpí pod nápořem přišerného vedra! Napajedla, řeky a potoky vysychají a rostliny jsou spáleny na žluté houští. Která rostlina neuschla, musela se obrnit v silné slupce a raději si nechala narůst ostny, aby ji nikdo nemohl sníst. Chudáci žirafy se tak mezi trním natahovaly, až jim ty dlouhé krky zůstaly!“

„Ano... stejně tak slonům narostly nosy jako hadice, jak se pro jídlo i pití museli plahočit a sápat. Chudáci si museli nechat narůst také uši, aby s tím kolosálním chobotem nevypadali směšně.“ Přisadily si zas hvězdičky. Jim šlo ostatně vždycky spíš o módu, ale Měsíc ještě neskončil:

„A tvoji milí lidé? Podívej se, jak teď vypadají! Museli chodit pro vodu obrovské dálky, protože široko daleko zbyly jen vyschlé louže a koryta. Tvůj žár jim na těch poutích spálil kůži úplně do hněda.“

A mluvili pravdu. Všichni tvorové naráželi na nečekané změny a hvězdy s Měsícem svět pod sebou tuze litovali. V noci se jim snažili věnovat alespoň částečnou úlevu. Vyprahlou zem chladili rosou a nad mrazivými pláněmi čarovali polární záři, aby ty vymrzlé chudáky trochu potěšili.

Slunce musilo uznat, že bylo té jeho rozmarnosti už dost. Přeci jen se je nutno na světě zachovat pořádek a všem by se mělo dostávat právě tolik, kolik je jim určeno. Taková je moudrost přírody od stvoření světa. Moc se mu to nelíbilo, ale také si všímalo rozdílů a nechtělo působit neštěstí. Na druhou stranu, svět byl teď přeci jen pestřejší místo. Proto od té doby sice svítí někde více a jinde méně, ale snaží se to střídat tak, aby všude alespoň krapet zapršelo, tu zasvítilo, jinde zasněžilo a byl v tom trochu řád. Však už si lidé i zvířata zvykli a novým podmínkám se přizpůsobili. Nikdo to již nemá vrtošivému Slunci za zlé. Právě naopak. Jen se zeptejte Eskymáka, jestli by chtěl do pralesa. Anebo snad slona, zda si opět přeje malá ouška a nos jako třešničku. Ba ne. Však je to už také dlouhá doba, od časů, kdy byl svět ještě mladý a nezkušený.